

ΤΕΝΝΑΔΩΙΟ ~

HG 26.73
E36.

1652

HG 26.73

E 36

460
10

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ

ΒΟΔΕΝΩΝ

ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ Φιλελευθέρου Συλλόγου Βοδενῶν

ΥΠΟ
Δ. Π.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,
1874.

ΤΥΠΟΣ ΒΟΥΤΥΡΑ ΚΑΙ Σ/ΑΣ.

SISMANOGLIO
KEMARPO

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἐπιθυμῶν ὁ ἡμέτερος Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος νὰ λάβῃ γνῶσιν λεπτομερῆ καὶ ἀκριβῆ ἀπάσης τῆς ἐπαρχίας Βοδενῶν, ἵνα δύναται μετὰ ταῦτα ἀποτελεσματικώτερον νὰ ἐργάζεται, καὶ ἀποφασίσας ἵνα ἀποστείλῃ τινα ἐπὶ τούτῳ καὶ περὶ τὰ τοιαῦτα ἔμπειρον, ὅστις νὰ ἐξιχνιάσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας, τὴν κατάστασιν τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τῶν κατοίκων, καὶ τὰ εὑρισκόμενα ἐν αὐτῇ σχολεῖα, τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτῶντων μαθητῶν, τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας, τὰς σωζομένας ἀρχαιοτήτας, ἅμα δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ κεντρικὰ χωρία, εἰς τὰ ὅποια ὑπάρχει ἀνάγκη μεγίστη συστάσεως καλῶν σχολείων, ἀνέθηκε τὴν ἀποστολὴν ταύτην εἰς τὸν Γραμματέα του κύριον Δημήτριον Πλαταρίδην, ὅστις περιελθὼν πάσας τὰς κώμας καὶ τὰ χωρία, ἐκτίθησι λεπτομερῶς τὴν κατάστασιν τῆς ἐπαρχίας. Ἐν τῷ παρόντι φυλλαδίῳ βέβαια δὲν ὑπάρχει τι τὸ κνηθὸν καὶ τέρπον τὴν ἀκοήν· διότι καὶ ποικιλία γνώσεων λείπει, καὶ στόμφος λόγων ἄπεστι· ὑπάρχει δὲ ἔτηρὸς μόνον κατάλογος ἐρειπωμένων κωμῶν καὶ χωρίων, τὰ ὅποια ἂν καὶ τὸ ποικίλον τῆς τύχης καὶ ὁ πανδαμάτωρ χρόνος κατέρριψε χαμαὶ καὶ προσοῦδισεν αὐτὰ, οὐχ' ἦττον ὅμως ὁ ἀξυδερκὴς διαβάτης διορᾷ τὸ ἐνδόξον τῆς κόνεως ταύτης. Ὅστις λοιπὸν γινώσκει τὸ ἀρχαῖον κάλλος τῆς χώρας ταύτης, ἅς εὐαρεστηθῆ νὰ ἀφιερῶσθαι ὀλίγας στιγμὰς ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν παρούσαν ἐκθεσιν, διὰ νὰ ἴδῃ τὰ εἰδεχθῆ ῥάκη τῆς ποτὲ ἐνδόξου πατρίδος ἡμῶν.

Ἐν Βοδενοῖς, τῇ 31 Δεκεμβρίου 1873.

Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν.

97003

Καραβί, α. 401

2417, 70

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ ΒΟΔΕΝΩΝ

ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΙΤΥΞΕΩΣ.

ΒΟΔΕΝΑ.

Πόλις κειμένη ἐπὶ τῶν ἐρείπειων τῆς ἀρχαίας πόλεως Λιγῶν καὶ Ἐδέσσης εἰς ὑψηλὴν καὶ ὑπερήφανον θέσιν, καὶ κατοικοῦμένη ὑπὸ 400 οἰκογενειῶν Ὀθωμανικῶν καὶ 800 Χριστιανικῶν, ἀπέχουσα ἐκ Θεσσαλονίκης μὲν 16 ὥρας δυτικῶς, ἐκ Γενιτσῶν δὲ 6 ὥρας ἐπίσης δυτικῶς, πρωτεύουσα τῆς πολιτικῆς ἐπαρχίας (καϊμακαμλίκι) καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς, μὲ θρόνον Μητροπολίτου.

Ἡ πόλις αὕτη εὐρίσκετο πρὸ ἐτῶν εἰς ἀνθρώρην οἰκονομικὴν κατάστασιν, συνεπεία τῆς ὁποίας ἠδυνήθη νὰ ἐναποταμιεύσῃ ἰκανὴν περιουσίαν πρὸς διατήρησιν τῶν ἐλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς, καὶ ψυχοδόμησῃ τὸ μεγαλοπρεπὲς σχολεῖον τῶν ἀρρένων. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς λοιπὸν ἐκεῖνης διετήρει ἑλληνικὸν σχολεῖον μὲ δύο διδασκάλους, ἀλληλοδιδασκτικὸν ἐπίσης μὲ δύο, καὶ παρθεναγωγεῖον μὲ μιαν μόνην παρθεναγωγόν ἢ πληθὺς ὅμως τῶν μαθητῶν ἀπῆρτε διὰ τε τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον καὶ τὸ ἀλληλοδιδασκτικὸν ἀνὰ ἓνα ἐπιδιδάσκαλον. Τὴν ἀνάγκην λοιπὸν ταύτην οἱ τότε διδασκαλοὶ παρέστησαν εἰς τὴν ἐφορίαν, ἣ ὅποια δυστυχῶς ἐπιβραβεύουσα τὰ μέγιστα ἐκ τοῦ καθηκόντος καὶ ἀποστολῆς ἔχοντος ἀρχιερέως, παρηπόδιζε τὴν προαγωγὴν τῶν σχολείων διὰ προσθήκης ἑνὸς τοῦλάχιστον διδασκάλου. Αἱ ἰδέαι αὗται τοῦ ἀρχιερέως κατ' ἀρχὰς μὲν ἐθεωρήθησαν

ως γινόμεναι χάριν οικονομίας ἢ στερήσεως πόρων ἢ κυρίως ὁμως αἰτία τῆς ἀρνήσεως δὲν ἦτο οὔτε ἡ οἰκονομία, οὔτε ἡ ἔλλειψις πόρων! ἦτο ἰδέα τὴν ὁποίαν καὶ ἐνεφύτευσεν εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν, ὅτι, δὲν χρῆζει τοῖς νέοις εὐρεῖα παιδεία καὶ ἐπιστημονικαὶ γνώσεις πληροῦσαι τὸν ἐγκέφαλον αὐτῶν ἀέρος, καὶ ἐπομένως δὲν τοῖς χρησιμεύουσι διὰ τὰς ἐν τῇ πατρίδι τῶν ἐργασίας. Τὰς ἰδέας δὲ ταύτας ἔθετε καὶ εἰς ἐνέργειαν προσπάθων διὰ πάσης θυσίας νὰ παρακωλύσῃ τοὺς μελλόντας νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν εἰς ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια.

Τοιαύτη ἦν ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων, ὅτε ὑψώθη ἡ ὑπὲρ τοῦ βουλγαρισμοῦ φωνή, τὴν ὁποίαν ἠσπάσθησαν καὶ διατηροῦσιν εἰσέτι (1) περίπου οἰκογενεῖαι γενομένης δὲ τότε καὶ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἀρχιερέως ἐκείνου, καὶ ἀντικαταστάσεως ὑπὸ τοῦ νῦν ἀρχιερατεύοντος Ἀγαθαγγέλου, οἱ φίλοι τοῦ προκατόχου, παραπέσαντες καὶ 130 περίπου ἑτέρας οἰκογενεῖας, ἤρξαντο ἀντιπολιτευόμενοι τὸν νεὸν ἀρχιερέα τῶν, καὶ ἐν τῇ ἐξάψει τῶν παθῶν τῶν, οἱ ἄλλοτε θιασῶται τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων καὶ τοῦ ἐλληνισμοῦ, οὐχὶ ἐκ πεποιθήσεως, ἀλλ' ἐπὶ σκοπῷ πολιτικῆς ἐπιρροῆς ἐδείκνυντο συνασπιζόμενοι μετὰ τῶν βουλγαροφρονούντων, ὅπερ καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ὑπόπτους εἰς τοὺς ὑπὲρ τοῦ ἐλληνισμοῦ ἀγωνιζομένους, καὶ ἐπομένως διτηγέρθη καὶ ἡ μέχρι τῆς σήμερον ὑφισταμένη μετὰ τῶν ἐλληνοφρονούντων πάλιν, ἥτις δυστυχῶς πάντοτε λήγει πρὸς βλάβην τῶν ἐκπαιδευτηρίων καθόσον ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς ῥήξεως τὰ σχολεῖα ἦσαν ἐτι ἐν καλῇ καταστάσει, συνεπεῖα ὅμως τῆς ἐπαράτου διχονοίας ταῦτα παρέλυσαν, καὶ μόλις διὰ τῆς δραστηρίου προσπαθείας τοῦ νῦν διευθύνοντος σχολάρχου Θεοκλήτου, εὐρίσκονται εἰς καλὴν τέραν ὅπως οὖν κατάστασιν, εἰσι δὲ

α). Σχολαρχεῖον μὲ μαθητὰς 48 διαιρουμένους εἰς τρεῖς τάξεις, ἀνωτέραν μὲ 9 μαθητὰς, δευτέραν μὲ 13 καὶ πρώτην μὲ 25 μαθητὰς.

β). Ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον ἐκ μαθητῶν 260 διαιρουμένων εἰς 34 μαθητὰς τῆς ἀνωτέρας συνδιδασκτικῆς, 35 τῆς μικροτέρας, καὶ 191 ἀλληλοδιδασκόμενους.

γ). Νηπιαγωγεῖον περιέχον 80 μαθητριάς, ἐκ τῶν ὁποίων 20 διδάσκονται συνδιδασκτικῶς αἱ δὲ λοιπαὶ νηπιαγωγικῶς.

Οἱ διδάσκαλοι πληρώνονται ἐκ τοῦ σχολειακοῦ ταμείου ὡς ἑξῆς: ὁ σχολάρχης 80 λίρας, καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐ Φιλεκπαιδευτικῆς Σύλλογος προσέφερον ἑτέρας 10· ὁ ἐλληνοδιδάσκαλος 43, οἱ δύο ἀλληλοδιδάσκαλοι ἀνὰ 25 ἕκαστος καὶ ἡ νηπιαγωγὸς 45.

Ὅπόσον ἠδύνατο νὰ προαχθῇ ἡ πόλις αὕτη, ἀν τὰ ἀτομικὰ καὶ πολιτικὰ πάθη ἀμφοτέρων τῶν ἀντιπολιτευομένων ἐλληνοφρονούντων μεριδῶν δὲν εὕρισκον εἰσοδὸν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἀν ἅπαντες προσεπάθουν μετὰ ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως ὑπὲρ τῆς προόδου, μάρτυς ἡ ἐν τῇ ἐνεστώσῃ καταστάσει ἰδρυτικῆς τοῦ Συλλόγου, οὐτινος αἱ ἐργασίαι ἀν καὶ δὲν ἦγε μεγάλαι ὡς αἱ τῶν ἄλλων μεγάλων πόλεων, εἰσὶν ἱκαναὶ ὅμως ν' ἀποδείξωσι τὸν ζῆλον καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ὀλίγων μὲν μελῶν, μὴ φειδομένων ὅμως μητε κοπιῶν, μὴτε δαπανῶν ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ δι' ὃν συνέστη ὁ Σύλλογος ἀναδεχθεῖς ἀπαξ τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ὑποστήριξιν τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ σχολείων καὶ φιλεκπαιδευτικῶν σωματείων, ἐλπίζει εἰς τὴν ὑποστήριξιν ἐκ μέρους τῶν ἀδελφῶν Συλλόγων καὶ φιλομουσῶν ὁμογενῶν καὶ φιλελλήνων μετ' ἰωβείου δὲ ὑπομονῆς προσπαθεῖ νὰ κατευνάσῃ τὰ μετὰ τῶν κατὰ τὴν ὑφισταμένην πάθη, τὰ ὅποια ὡς μὴ ὠφελὲν ἐρριζώθησαν εἰς τὰς καρδίας ἑκατέρας τῶν μεριδῶν, προσκαρτερῶν ὅπως τείνωσιν ἀλλήλοις ἀδελφικὴν χεῖρα, συνεννοηθῶσι καὶ συσσωματωθῶσιν ὑπὲρ τῆς εὐθυμερίας καὶ προόδου τῆς πόλεως καὶ ἐπαρχίας.

Πολλὰ λείψανα ἀρχαιοτήτων σώζονται καὶ ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τοῖς κήποις περὶ τῆς μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος. Αἱ κατὰ τὰ 1851 καὶ 1872 ἔτη συμβᾶσαι πλημμύραι ἀπεκάλυψαν διαφόρους λιθοστρώτους ὁδοὺς, ὑδραγωγεῖα, διάφορα τείχη, θέατρον, ἐπιτυμβίους λίθους μὲ διάφορα ἀνάγλυφα καὶ ἐπιγραφὰς, ἅς κατωτέρω καταχωρίζομεν, πρὸς δὲ καὶ τεμάχιον ἀγάλματος τοῦ Ἡρακλεους ἐξ οὗ ἀριόθλως καταφαίνεται ἡ λεοντὴ καὶ τὸ ῥόπαλον αὐτοῦ.

Εν τῇ ἐκκλησίᾳ Ἰωάννου τοῦ ἁγίου
ΜΕΛΑΝΔΡΟΣ ΠΑΡΜΕΝΙΩΝΟΣ
ΑΝΝΙΑΙ ΜΕΘΩΝΑΔΟΥ
ΜΕΘΩΝΑΔΗΣ ΜΕΛΑΝΔΡΟΥ

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς

ΕΤΟΥΣ ΖΟΜΑΛΕ . . ΟΥΠ
ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΠΟΛΙΤΑΡ
ΧΟΥΝΤΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΛΙ
ΟΝ ΠΕΔΟΥΚΑΙΟΝ ΚΑΙ . ΑΙ .
ΔΡΟΝ ΕΦΗΒΑΡΧΟΥΝΤΟΣ
ΙΟΥΛΙΟΥ ΕΟΡ . . ΤΑ . Φ . ΒΟΙ
ΣΙ ΥΠΟΤΕ . . ΑΙ . ΕΝ Ο

ΣΕΡΒΕΙΛΙΑ
ΚΑΛΑΤΥΧΑ
ΤΩ ΙΔΙΩ ΑΝΔΡΙ
ΑΥΡΗΛΙΩ ΣΕΙΡΙ
ΘΩ ΤΩ ΝΕΚΕΙ
ΝΟΥ ΕΚΕΙΝΩ
ΜΝΕΙΑΣ ΧΑΡΙΝ

ἔπονται 20 γραμμαὶ ἐφαρμέναι
καὶ δυσανάγνωστοι, ἀκολουθοῦσι δὲ

ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ
ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΖΩΣΙΜΟΣ
ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΑΜΙΑΝΟΣ

Ἐν τῇ Μητροπόλει

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ,

ΕΤΟΥΣ ΗΚ. Τ. ΑΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΦΗΒΩΝ ΤΩΝ ΕΦΗΒΕΥΣΑΝ
ΤΩΝ ΥΠΟΛΥΣΙΜΑΧΟΝ ΓΑΒΙ
ΔΙΑΝΟΥ ΤΟΝ ΕΦΗΒΑΡΧΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΟΓΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΡΗΝΟΣ ΔΟΚΟΥΝΤΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΟΣ ΟΙΜΑΡΚΙΑΣ
ΟΥΛΠΙΟΣ ΔΟΜΙΤΙΟΣ ΕΛΗΙΔΗΦΟΡΟΣ
ΕΥΤΥΧΙΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΧΟΥ ΑΝΙΚΗΤΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑ . ΔΡΩΒΙΟΣ
ΖΩΠΥΡΟΣ ΟΥΑΛΕΡΙΟΥ ΕΣΠΕΡΟΝ ΣΕΜΕΛΗΣ
ΣΟΥΔΙΣ ΚΑΛΛΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΜΕΝΟΣ
ΣΑΤΟΡΝΙΛΟΣ ΗΔΕΑΣ ΦΙΛΗΤΟΣ ΦΑΡΙΩΝΟΣ
ΦΗΛΙΞ ΝΙΚΟΜΗΔΟΥ
ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΣ ΚΑΙ ΑΚΥΛΛΟΣ ΟΙΟΥΛΙΟΥ
ΓΑΙΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ ΟΙ ΓΑΙΟΥ
ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΑΣΚΛΗΠΑ

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου

ΜΕΛΑΝΔΡΟΣ ΠΑΡΜΕΝΙΩΝΟΣ
ΑΝΝΙΑΙ ΜΕΘΩΝΑΔΟΥ
ΜΕΘΩΝΑΔΗΣ ΜΕΛΑΝΔΡΟΥ

ἀνάγλυφον παριστῶν ἄνδρα καθήμενον ἐπὶ σκιμποδος καὶ
πέριξ αὐτοῦ ἑτέρους ἄνδρας, γυναῖκα καὶ παιδιον· κάτω δὲ

ΗΡΩΕ

ΣΕΚΟΥΝ
ΛΟΣ ΤΗ ΓΛΥ
ΚΥΤΑΤΗ
ΣΥΝΒΙΩ
ΜΝΕΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ

ΜΗΜΑΜΕΜΟΙΕΠΟΙ
ΚΕΝ ΑΥΡΙΛΙΟΣ ΑΛΕ
ΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΙΛΙΑΑΡΙ
ΕΤΤΗΧΚΥΤΑΤΗΕΥΜΒΙ
ΩΜΗΑΣ ΧΑΡΙΝ
ΕΝ ΤΩ ΑΤΤΤΔΕΣΙΟΥ

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν ἁγίων Ἀναργύρων

ΙΝΙΟΣ ΣΕΚΟΝΔΟΣ

ΝΕΙΕ ΙΔΟΜΕΝΕΥΣ

ΚΑΤ

Ἀνάγλυφον συντετριμμένον παριστῶν σύμπλεγμα ἀνθρώ-
πων καθημένων ἐνώπιον τραπέζης.

ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΖΩΣΙΜΟΣ
ΚΑΙ ΑΥΡΗΛΙΑ ΒΕΝΕΡΙΑ
ΟΥΑΛΕΡΙΩ ΤΩ ΙΔΙΩ
ΤΕΚΝΩ ΜΝΙΑΣ ΧΑΡΙΝ

Ἀνάγλυφον παριστῶν νέον ἐπακουμβοῦντα εἰς ὄπλον καὶ
κρατοῦντα στέφανον.

ΜΥΝ ΔΕ ΠΡΟΦΘΑΣ· ΗΚΑΚΙΣΥΗ
ΑΝΗΦΙΛΗΕΣ ΘΚΗΜΑΣΕΚ ΚΑΚΩΤ
ΓΕΝΘΗΕΙΑΜΤΤΙ,ΩΘΕΞΚΕΞΕΘΡΕ
ΨΕΣΘΟΥΑΙΕΜΕΔΥΣΑΘΛΙΘΒΙΑ
ΤΡΑ ΟΙΧΟΜΕΝΟΙΟΘΘΚΕΤΕΜΟΙ
ΦΡΕΝΕ ΣΙΗΙΣΗΘΕΣΙΝΥΕ
ΝΟΗΜΑ ΘΚΙΣΕΔΕΝΕΣΧΙΟΝΩ

ΔΕΑΤΗΚΟΜΕΝΟΙΑ ΒΔΩΡΟΙΣΙΔΙΝΟ
ΤΑΤΟΙΣΙΕΠΙΣ ΥΕΑΚΡΑΑΚΙΣΕ Θ
ΥΜΙΣ ΔΕ ΗΥΧΗΓ. ΕΙΝΑΤΑ ΑΝΩΘΕΘ
ΕΠΙΛΑΜΨΙ ΘΗΘΕΙΑΠΟ·ΚΛΩ
ΕΤΟΝΜΟΙΚΑΙΕΤΩ . ΔΙΟΝΕ

Εν τῇ Μονῇ τῆς Ἁγίας Τριάδος

Ἐν τοῖς ἔρειπιοις τῆς ἐκκλησίας Ὑπαπαντῆς

ΔΙΙΥΨΙΣΤΩΙ ΕΥΧΗΝ
ΜΑΡΚΟΣ ΛΙΒΥΡΝΙΟΣ
ΟΥΑΛΗΣ

· . . ΟΣ ΙΘΕΕΧΙΠΡΟΥ · . .
· . . ΥΤΟΝΑΚΕΡΑΙΟΝ · . .
· . . ΘΕΝΙΠΛΗΡΩΣΑΝΤΑ · . .
· . . ΩΤΟΥΕΠΑΝΣΑΤΟ · . .
· . . ΘΑΠΕΡΙΠΙΛΕ · . .

ΕΓΩ ΜΕΙΛΗΣ ΕΚΛΗΘΗΝ ΠΑΓΑ
ΔΕΜΕΣΤΡΙΑΝΟΣ ΓΕ . . ΠΥΚΤΕΙΣΑΣ
ΚΑΙΜΗΔΕΝΑΛΥ ΓΗΣΑΣΝΥΝΔΕ .
· . . ΛΥΠΜΑΙΚΑΙΕ ΚΤΩΝ ΙΔΙΩΝΝΗ
· . . ΠΑΚΕΙΑΛΕ ΣΑΝΔΡΑ ΔΕ ΤΩ
· . . ΑΝΔΡΙΜΝΕΙ ΑΣΧΑΡΙΝΕΠΟΙΗ
· . . ΕΠΑΝ ΤΕΣΟΙΠΑΡΟ
ΔΕΙΤΕ

Ανδρ. λυρ. ν.

παριστῶν ἄνδρα κρατοῦντα δόρυ.

Παρά τῷ παλαιῷ Μερχεμέ (εἰρηνοδικεῖω) λάρναξ.

ΗΔΕ ΠΕΤΡΟΣ ΚΕΥΟΕΙ ΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΕΜΑΣ
ΟΥ ΔΕ ΨΥΧΗΝ
ΘΕΣ ΠΕ ΣΙΝ ΘΗΚΕ ΘΕΟΣ ΠΕ . . . ΟΝ
ΟΥΝΕΚΕΝ ΗΝ ΠΑΝΑΡΙΣΤΟΣ ΔΕ ΠΟΛ . ΙΣ
ΠΡΩΤΑ ΦΕΡΩΝ ΠΙΝΥΤΗΣ ΚΥΔΟΣ ΕΚΑΡΠΙΣΑΤΟ
ΕΥΖΑΤΟ Δ ΑΥ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΡΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΙΤΗΝ
ΤΟΥΔΕ ΛΑΧΕΙΝ ΤΥΜΒΟΝ ΓΥΡΑΟΣ ΕΥΤΕ ΤΥΧΟΙ
ΧΑΙΡΕ ΓΡΑΦΙΚΙ

Ἐν τοῖς ὀθωμανικοῖς νεκροταφείοις

ΠΡΟΔΡΑΙΛΙΟΣ
ΔΙΘΥΨΙΣΤΩ ΤΕΡΕΝ
ΤΙΑΝΟΣ ΑΤΤΙΚΟΣ
ΚΑΤΟΝΑΡ

ΜΑΤΕΡΩ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ
ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ ΕΑΥΤΗΣ ΜΝΗ
ΜΗΣ ΧΑΡΙΝ

Ἐν τῇ Μονῇ τῆς ἁγίας Τριάδος

ΝΕΦΡΩΨΕΙ . . . . .
ΔΑΜΑΡΤΕ . . . . .
ΑΝΤΙΓΟΝΗΝΕΙΚΑΝΔΡΟΣ ΕΠΙ
ΒΙΟΤΟΙΟ ΤΕΛΕΥ . . . . .
ΔΕΖΑΤΟ ΓΝΟΚΕΟΙΣΕ ΚΑ·ΟΥ
ΓΕΡΑΕΔΑΝΑΣ ΦΕΣ . . . . .
ΨΥΧΗ ΑΙΘΕΡΕΙΑΙΣ ΑΓΩΣΙ
ΦΕΤΟ ΣΩΜΑ ΔΕΓΑΤΗ
ΕΙΣ ΟΚΑΙΑΝΑΣΤΑΣΕΩ ΕΥΔΙ
ΓΓΕΩΗΜΑΓΕΙΚΗ ΤΕ
ΑΓΝΟΣ ΕΠΙΚΑΙΘΕΙΟΥΠΟΘΩΝ
ΕΠΕΤΕΥΖΑΤΟ ΛΟΥΤΡΟΥ

D M
ΕΡΙΣΤΕΤΟ
ΜΥΤΡΙΣΙΟ
ΜΥΛΥΙΑ·Φ·ΡΙΑ
ΣΙΔΑ ΡΑΤΡΟΝΑ
ΤΑΔΙ ΝΕΡΟΤΙΣ·ΛΕΣ·
ΡΡΟΡ·ΡΡΟΒΙΝΟ·
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΕ

Γ. ΠΕΔΟΥΚΑΙΟΣ ΤΡΙΑΚΑΔΙΩΝ ΚΑΙ /
ΤΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΑ ΚΑΙ ΣΑΒΕΙΝΑΤ·

ΤΕΚΝΩ ΖΩΝΤΕΣ ΕΑΥΤΟΙΣ Ε

ΠΟΙΗΣΑΝ

Ἀνάγλυφον παριστῶν ἵππεά καὶ ὑπὸ τὸν ἵππον κῶνα
ἐφορμῶντα ἐναντίον ἄρκτου ἢ ἀγριοχοίρου, καὶ παρ' αὐτῶ
ὄφιν.

Σ. ΙΟΥΛΙΟΣ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙ
ΤΟΣ ΙΟΥΛΙΩΝΕΙΚΗΦΟ
ΡΩ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΑ ΡΩΜΗ
ΤΟΙΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΙΣ
ΜΝΗΜΗΣ ΧΑΡΙΝ
ἘΤΟΥΣ ΗΙΤ

ΚΛΑΥΔΙΑΝΘ
 ΠΑΡΑΜΟΝΟΓ
 ΚΟΥΡΙΑ ΤΙΩ
 ΤΡΟΦΙΜΩ Τω
 ΦΙΛΩ

ΞΤΟΥΣΘ'ΗΣΘ'
 ΞΤΩΝΘ'ΚΒ.....
 ΣΠΞΔΙΣ
 ΛΥΚΟΝ ΤΟΝΘ'
 ΑΛΞΛΦΙΔΗ•ΞΣ
 ΝΩΞΤΟΝ ΥΟΝ
 ΜΝΗΜΗΣ ΧΑΡΙΝ

Μεσημέρι, 3)4 τῆς ὥρας δυτικῶς τῶν Βοδενῶν, κώμη κατοικουμένη ὑπὸ 110 οἰκογενειῶν Χριστιανῶν μὲ ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου, καὶ σχολεῖον εἰς ὃ φοιτῶσιν 25 μαθηταί, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν.

Ἡ κώμη αὕτη μετὰ τινα ἔτη ἔσεται εἰς κατάστασιν νὰ διατηρησῇ τὸ σχολεῖόν τῆς διὰ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας, τὰ ὅποια σήμερον χρησιμεύουσιν εἰς ἀπότισιν τοῦ χρέους, γενομένου συνεπείᾳ τῆς ἐξαγορᾶς τοῦ χωρίου, καὶ τῆς οἰκοδομῆς ἐκκλησίας· διὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔχουσιν ἀνάγκην βοήθειας. Τὴν ἀνάγκην ταύτην λοιπὸν κατανοήσας ὁ Σύλλογος, ἔστειλεν αὐτοῖς διδάσκαλον.

Κουτούγερι, μίαν ὥραν νοτιοανατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 8 οἰκογενειῶν Χριστιανῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Γιαθόρινη ἐπίσης μίαν ὥραν νοτιοανατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανῶν.

Ἡδός 1 1)4 ὥρας πρὸς μεσημβρίαν τῶν Βοδενῶν, Ἴμπλάκιον χωρίον κατοικούμενον ὑπὸ 17 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου καὶ σχολεῖον μὲ μαθητὰς 20 πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν.

Ἄσλιανη 3 ὥρας μεσημβρινῶς τῶν Βοδενῶν, Ἴμπλάκιον ἐπίσης χωρίον κατοικούμενον ὑπὸ 17 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Δραζίλοβον| δύο χωρῖα κείμενα ἐπὶ τοῦ ὄρους Τούρλα, μεσημ-
 Περισιώρι (βρινῶς τοῦ ἀνωτέρω, καταστραφέντα τῷ 1822.
 Φέτισσα 2 1)2 ὥρας μεσημβρινῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον ἔρημον κατοίκων, παρ' αὐτῷ ὅμως κατοικοῦσι 50 περίπου οἰκογένειαι Βλαχοποιμένων, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Γιαννάκοβον 2 1)2 ὥρας μεσημβρινῶς ἐπίσης τῶν Βοδενῶν, καὶ μίαν πρὸς βορρᾶν τῆς Ναούσης, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 10 οἰκογενειῶν χριστιανῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ διδάσκαλον μὲ μαθητὰς 5 πληρώνοντας διδάκτρα.

Τσαρμωρίνοβον, 3)4 ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 22 οἰκογενειῶν χριστιανῶν, με ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας Μαρίνης.

Γκολζουσιάνη μίαν ὥραν μεσημβρινοανατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 4 οἰκογενειῶν χριστιανῶν. Παρ' αὐτῶ μεσημβρινῶς εἰσι καὶ ἐρείπια ἀρχαίας πόλεως, ἐξ ἧς ἐξήχθησαν καὶ ἐπιτάφιοι λίθοι, φέροντες τὰς ἐπιγραφὰς ὑπ' ἀριθμ. 1, 2 καὶ 3· (ἴδε πίνακα ἐν τέλει).

Βέστιτσα 2 1)2 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Ναούσης, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 8 Ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 15 χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Χριστοφόρου.

Ἄρσεν μίαν ὥραν πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 12 οἰκογενειῶν Ὀθωμανικῶν καὶ 25 χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας Παρασκευῆς.

Ἐπισκοπή μίαν ὥραν πρὸς δυσμὰς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 30 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως.

Μπάινα 2 ὥρας μεσημβρινοανατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 4 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου.

Νόβο σέλο ἡμίσειαν ὥραν ΒΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανῶν με ἐρείπιον ἐκκλησίας.

Καμενίκη 1)2 ὥραν ΜΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου.

Λιποχώρι μίαν ὥραν ΒΑ τοῦ ἀνωτέρω κατοικούμενον ὑπὸ 80 οἰκογενειῶν Ὀθωμανικῶν καὶ 3 Χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου.

Ρίζοβον, μίαν ὥραν δυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου.

Ὀρμάν τσεφλίκι, 1)2 ὥραν ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 13 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Βούγκιανη, 1)2 ὥραν ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 13 χριστιανικῶν.

Ὀριζάρι, μίαν ὥραν ἀνατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 10 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου.

Βαρτοκώπη, μίαν ὥραν ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου, καὶ σχολεῖον με μαθητὰς 8, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τοῦ ἐν Βοδενοῖς Συλλόγου.

Τρέμπολις, 3)4 ΒΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Δύσκολον εἶνε νὰ ὀρισθῇ εἰς ποῖα τῶν ἀνωτέρω 15 χωρίων δύνανται νὰ καταρτισθῶσι κεντρικὰ σχολεῖα· καθόσον τὰ χωρία ταῦτα εἰσι μὲν ἀλλήλοισ πλησίον, ἀλλὰ κατάλληλον κέντρον δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἐν μόνον χωρίον. Ὡς καταλληλότερα δύνανται νὰ θεωρηθῶσι δύο, ἧτοι ἡ Ἐπισκοπή καὶ ἡ Βαρτοκώπη, περίξ τῶν ὀποιῶν κεῖνται τὰ λοιπὰ χωρία, ἀπέχοντα ἀπ' αὐτῶν 1—1 1)2 ὥραν. Κατάλληλον ἐπίσης κέντρον δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ τὸ Τσαρμωρίνοβον.

Ἄγιος Ἡλίας, 2 1)2 ὥρας ΒΑ τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 36 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν Ἡλιοῦ τοῦ προφήτου.

Σάμαρ, 1 1)4 ὥρ. πρὸς βορρᾶν τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 19 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν ἀγίου Γεωργίου.

Πριβαρτένιτς, 1)2 ὥραν πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον ἔρημον κατοικῶν.

Τσαρκοβιάνη 1)2 ὥραν πρὸς βορρᾶν τῶν Βοδενῶν, Ἰμπλιάκι κατοικούμενον ὑπὸ 50 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ σχολεῖον με μαθητὰς 15, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας.

Ἐν τῶν χωρίων τούτων εὐρίσκονται καὶ αἱ ἀρχαῖαι ἐπιγραφαὶ ὑπ' ἀριθμ. 4, 5, 6 καὶ 7 (ἴδ. πίνακα ἐν τέλει).

Βλαδοβον μίαν ὥραν δυτικῶς τῶν Βοδενῶν, κατοικοῦμενον ὑπὸ 65 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με δύο ἐκκλησίας ἀγίου Δημητρίου καὶ ἀγίου Ἀθανασίου, καὶ με δημόσιον σχολεῖον εἰς ὃ φοιτῶσι 40 μαθηταί, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ἐκ τῶν κοινῶν εἰσοδημάτων.

Βλαγκογιάννοβον 1 1)4 ὥρας ΒΔ τῶν Βοδενῶν τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 38 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με δύο ἐκκλησίας ἀγίου Γεωργίου καὶ ἀγίου Ἀθανασίου.

Γκούγκοβον 2 1)2 ὥρας ΒΔ τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 22 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν.

Νήσια 3 ὥρας ἐπίσης ΒΔ τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως.

Τέχοβον 2 ὥρας ΒΔ τῶν Βοδενῶν, Ἰμπλιάκι κατοικοῦμενον ὑπὸ 90 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με δύο ἐκκλησίας ἀγίου Γεωργίου καὶ ἀγίου Παρασκευῆς, καὶ σχολεῖον εἰς ὃ φοιτῶσι 30 μαθηταί πληρῶνοντες διδάκτρα.

Τὸ χωρίον τοῦτο διὰ τὴν κεντρικότητά του καὶ τὸν πληθυσμὸν του δύναται νὰ χρησιμεύσῃ κάλλιστα ὡς κέντρον τῶν περὶ χωρίων. Δυστυχῶς ὅμως στερεῖται πόρων, καὶ μ' ἄλλην τὴν τῶν κατοίκων φιλοτιμίαν καὶ φιλομάθειαν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξοικονομησῶσιν οἱ χωρικοὶ τὴν σύστασιν κεντρικοῦ σχολείου.

Ἡ ἐκ Πρεβουδίστης τῆς ἐπαρχίας Μογλενῶν ὁδοῖσα εἰς τὸν Φιλεκπαιδευτικὸν Σύλλογον Βοδενῶν ἀναφορὰ πρὸς σύστασιν αὐτοῦ σχολείου, ἠνάγκασε τὸν Σύλλογον νὰ ἐξετάσῃ τὰς τῆς κώμης ταύτης ἀνάγκας, καὶ εἰ δυνατόν νὰ συστήσῃ εἰς τὰ γειτνιαζόντα ταῦτα χωρία τὰ ἀμέσως ἐξαρτώμενα ἐκ τῶν Βοδενῶν, ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὴν πολιτικὴν αὐτῆς ἐπαρχίαν, σχολεῖον εἰ δυνατόν κεντρικὸν εἰς τὸ ὅποιον νὰ φοιτῶσι καὶ οἱ τῶν ἄλλων περὶ χωρίων μαθηταί. Ἐξετάσας λοιπὸν καὶ εὐρὴν κατ' ἄλληλον τὴν κώμην ταύτην πρὸς

σύστασιν κεντρικοῦ σχολείου, ἐμίσθωσε διδάσκαλον τὸν ὅποιον καὶ ἀπέστειλεν· οἱ δὲ κάτοικοι φιλοτιμηθέντες ὑπὸ τῆς γενναίας ταύτης βοήθειας, ἀνεγείρουσι νέον σχολεῖον εὐρύχωρον χρήσιμον διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου.

Ἡ Πρεβουδίστα καὶ τὰ περὶ αὐτῆς χωρία ἐκτίθενται ὡς ἐξῆς·

Πρεβουδίστα 5 1)2 ὥρας πρὸς βορρᾶν τῶν Βοδενῶν, κώμη κατοικοῦμένη ὑπὸ 140 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 43 χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου καὶ σχολεῖον εἰς ὃ φοιτῶσι 30 μαθηταί, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν.

Γκάμπριφτσι ἡμίσειαν ὥραν βορειοανατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, κατοικοῦμενον ὑπὸ 100 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 13 χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως.

Τσαρνέσιβοβον μίαν ὥραν ΒΑ τῆς Πρεβουδίστης κατοικοῦμενον ὑπὸ 80 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 25 χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας.

Μπάχοβον μίαν ὥραν ΒΔ τῆς Πρεβουδίστης κατοικοῦμενον ὑπὸ 80 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Δημητρίου καὶ σχολεῖον ἀνευ διδασκάλου.

Στρούπινοβον μίαν ὥραν δυτικῶς τῆς Πρεβουδίστης, κατοικοῦμενον ὑπὸ 50 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 25 χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Νικολάου.

Ποζιάρσκο 2 1)2 ὥρας νοτιοδυτικῶς τῆς Πρεβουδίστης κατοικοῦμενον ὑπὸ 100 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τῶν Θεοφανείων καὶ σχολεῖον ἀνευ διδασκάλου.

Τρέσινοβον 2 ὥρας ἐπίσης ΜΔ κατοικοῦμενον ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 40 χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Δημητρίου.

Μπίζοβον 1 1)2 ὥρας ΜΔ κατοικοῦμενον ὑπὸ 80 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 20 χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν ἀγίου Νικολάου.

Τσάκοβον μίαν ὥραν μεσημβρινῶς τῆς Πρεβουδίστης, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

Κουστούρινη 1 3)4 ώρας μεσημβρινοανατολικῶς τῆς Πρεβουδίστης, κατοικούμενον ὑπὸ 100 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 20 χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Σλάτινον 1 1)2 ὥραν ἐπίσης ΜΑ τῆς Πρεβουδίστης, κατοικούμενον ὑπὸ 120 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 16 χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας.

Βούλτσιστα μίαν ὥραν ἐπίσης νοτιοανατολικῶς τῆς Πρεβουδίστης, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 23 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

ΓΕΝΙΤΣΑ.

Πόλις κειμένη 6 ὥρας ἀνατολικῶς τῶν Βοδενῶν, 1 1)2 ὥραν δυτικῶς τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Πέλλης καὶ 4 ὥρας ἐπίσης δυτικῶς τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ, πρωτεύουσα πολιτικῆς ἐπαρχίας (καίμακαμλίκι), καὶ κατοικουμένη ὑπὸ 800 περίπου οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 400 χριστιανικῶν.

Ἡ χριστιανικὴ κοινότης διατηρεῖ τέσσαρα σχολεῖα, εἰς τὰ ὅποια φοιτῶσι περὶ τοὺς 210 μαθητὰς ἀμφοτέρων τῶν φύλων, διαιρουμένων ὡς ἑξῆς·

α). Σχολαρχεῖον μὲ ἓνα διδάσκαλον καὶ μαθητὰς 21 διαιρουμένους εἰς τρεῖς τάξεις· καὶ ἡ μὲν ἀνωτέρα περιέχει 5 μαθητὰς, ἡ δὲ δευτέρα 2 καὶ ἡ πρώτη 14 μαθητὰς.

β). Δημοτικὸν σχολεῖον περιέχον 93 μαθητὰς διαιρουμένους συνδιδασκτικῶς εἰς 4 τμήματα.

γ). Παρθεναγωγεῖον περιέχον 16 μαθητριάς, διαιρουμένας εἰς δευτέραν τάξιν ἑλληνικοῦ σχολείου ἐκ 5 μαθητριῶν καὶ δύο συνδιδασκτικῶν.

δ). Νηπιαγωγεῖον περιέχον 80 νήπια, ἧτοι 50 ἄρρενα καὶ 30 θήλεα διδασκόμενα κατὰ τὴν νηπιαγωγικὴν μέθοδον.

Τὰ σχολεῖα τῶν ἀρρένων διευθύνονται ὑπὸ δύο διδασκάλων, τὰ δὲ τῶν θηλέων ὑπὸ δύο διδασκαλιστῶν, τὸ δὲ δημοτικὸν σχολεῖον ἔχει καὶ βοηθόν.

Ἐκ τῶν διδασκάλων, ὁ ἑλληνοδιδάσκαλος λαμβάνει μισθὸν 6000 γροσίων ὁ ἀημοδιδάσκαλος 5000 καὶ ἡ νηπιαγωγὸς 47 λίρας, μισθοδοτούμενων ἀπάντων ὑπὸ τῆς κοινότητος· ὁ δὲ βοηθὸς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἔχει μισθὸν 600 γροσίων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Φιλοπροσδευτικοῦ Συλλόγου Πέλλης, καὶ ἡ παρθεναγωγὸς ὑπὸ τε τῆς κοινότητος καὶ τοῦ Συλλόγου.

Τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα τῶν Γενιτσῶν δὲν ἔχουσιν ἴδια κεφάλαια, οὔτε ἰδίους πόρους· διατηροῦνται δὲ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας ἀναβαινόντων εἰς 130—140 λίρας, καὶ τοῦ ἐνοικίου τῶν ποιμενικῶν χειμαδίων (κισλά) ἐκ λιρῶν 20—25.

Μόλις τεσσάρων ἐτῶν ζωὴν ἀριθμοῦσι τὰ σχολεῖα τῶν Γενιτσῶν, καὶ εἰς τὸ βραχυχρόνιον τοῦτο διάστημα ἐγένετο ὅσον οἶον τε ἰκανὴ πρόοδος, καὶ ἤρξατο ἀναφαινομένη βαθμηδὸν ἡ φιλομάθεια τῶν κατοίκων, ἐνῶ κατὰ τὰ προηγηθέντα ἔτη μόλις εὐτελεῖς γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ τοῦτο οὐχὶ διαρκῶς ὑπῆρχεν. Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ὀλίγοιτοι ἦσαν οἱ συναισθανόμενοι τὴν ἀνάγκην τῶν γραμματῶν, οὐδεὶς δὲ ἐγίνωσκε τί ἐστὶ παιδεία· καὶ οἱ συναισθανόμενοι ἔστειλλον τὰ τέκνα των ἀλλαχόσε ὅπως μάθωσιν ὀλίγα γράμματα, καὶ ἀσκηθῶσιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἠδὺνάτου ὅμως νὰ ἐγείρωσι φωνὴν πρὸς σύστασιν κεντρικοῦ ἐκπαιδευτηρίου, καθότι οὐδεὶς ἤθελε ν' ἀκροασθῆ, ὀλιγώτερον δὲ νὰ ἐργασθῆ ἢ συνεισφέρῃ. Σήμερον ὅμως οἱ πλεῖστοι ἐννοοῦσι τὴν ἀνάγκην οὐχὶ μόνον στοιχειῶν γνώσεων τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ εὐρυτέρας παιδείας· φύσει δὲ φιλότιμοι γινόμενοι, προσπαθοῦσιν ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς καὶ βελτιώσεως τῶν σχολείων των, καὶ θέλουσιν ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ τούτου, ἂν ἐκλείψωσι τὰ μεταξύ των ἀτομικὰ πάθη, τὰ ὅποια μεταχειρίζονται κατὰ μέγα μέρος, ὡσάντις ἐξαφθῶσι, πρὸς βλάβην τῶν σχολείων των.

Ὁ πρὸ ἐνός ἔτους συστάς ἐν Γενιτσοῖς Φιλοπροσδευτικὸς Σύλλο-

γος «ἡ Πέλλα» ἐπρόκειτο διὰ τῆς δραστηρίου ἐνεργείας του νὰ φθάσῃ εἰς σημεῖον, ὅπερ θὰ ἐξήρκει νὰ ἐξοικονομήσῃ τὰς σχολειακάς ἀνάγκας τῆς τε πόλεως καὶ τῶν πέριξ χωρίων. Ἀλλὰ βάσκανος δαίμων ἐπέφερε ῥῆξιν μεταξύ τῶν μελῶν, καὶ συνεπεία ταύτης ἐπῆλθε μὲν χαλάρωσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σύλλογου, καὶ στέρησις ἐμπιστοσύνης ἐκ μέρους τῶν ἀλλαχοῦ φιλεκπαιδευτικῶν σωματείων, ἡ νεολαία ὅμως ἢ ἀπαρτίζουσα τὸ μεγαλείτερον μέρος τῶν μελῶν, διὰ δραστηρίου ἐπιμονῆς ἠδυνήθη νὰ καταπαύσῃ τὰς ἐριδας, καὶ οὕτως ἐπειτα ἤρξατο ἐργαζόμενος καὶ πάλιν ὁ Σύλλογος.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποστηριχθῶσιν ὁ τε Σύλλογος καὶ τὰ σχολεῖα τῆς πόλεως ταύτης, καθότι ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της κειμένης ἐν μέσῳ πολλῶν πέριξ χωρίων, θεωρεῖται ἐν τῶν σπουδαιότερων κέντρων τῆς ἐπαρχίας.

Ἐκτὸς τῆς ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων, ὑπάρχει καὶ ἑτέρα τοῦ ἀγίου Πέτρου κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν 11 οἰκογενειῶν δυτικῶν ἢ οὐνιτῶν.

Ἐν τινι τζαμίῳ ὑπάρχει καὶ ἐπιτάφιος λίθος φέρον τὴν ἐξῆς ἐπιγραφήν·

**ΙΛΑΡΟΣ ΓΑΛΑΤΗ
ΓΛΥΚΥΤΑΤΗ ΓΥΝΑΙ
ΚΙ ΜΝΗΜΗΣ ΧΑΡΙΝ**

1 Ἀπόστολοι χωρίον κείμενον ἐπὶ τῶν ῥεπιπῶν τῆς ἀρχαίας Πέλλης (τουρκιστὶ Ἀλλάχ Κλίσα) 2 ὥρας ἀνατολικῶς τῶν Γενιτσῶν, κατοικοῦμενον ὑπὸ 80 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν. Τὸ δημόσιον σχολεῖον περιέχει 32 μαθητὰς διδασκομένους ὑπὸ γραμματοδιδασκάλου, πληρωνομένου 1300 γρόσια ὑπὸ τοῦ ἐν Γενιτσῶσι Φιλοπροσδευτικοῦ Συλλόγου Πέλλης· ἡ δὲ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐκκλησία, μόλις δύναται νὰ διατηρηθῇ διὰ τῶν γλίσχρων εἰσοδημάτων της, καὶ ἂν ὁ Σύλλογος Πέλλης δὲν ἐσύσταине διδάσκαλον, οἱ ἀπόγονοι τῶν εὐκλεῶν ἄλλοτε κατοίκων τῆς χώρας ταύτης, δὲν ἤθελον σκεφθῆ ποτὲ περὶ σχολείου.

Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ σώζονται αἱ ἐξῆς ἐπιγραφαί·

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ	ἐν τινι οἰκίᾳ	ἐν τῇ κρήνῃ τοῦ Μεσοχωρίου
ΔΗΜΟΚΡΑΤΕΙΑ	ΑΡΜΟΔΙΑ	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ	ΕΥΝΟΜΟΥ	ΜΕΓΑΚΛΕΟΥΣ

2 Κουφάλι χωρίον 3 ὥρας ἀνατολικῶς τῶν Γενιτσῶν, καὶ μίαν περίπου ὥραν ΒΑ τῶν Ἀποστόλων, κατοικοῦμενον ὑπὸ 291 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, ἀριθμουμένων ὑπὲρ τὰς 3 χιλιάδας ψυχῶν· διαιρεῖται δὲ εἰς τρία τμήματα, εἰς Ἄνω Κουφάλι μὲ 156 οἰκογενείας καὶ ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου, εἰς Μεσαῖον Κουφάλι μὲ 25 οἰκογενείας καὶ εἰσέτι κτιζομένην ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου, καὶ εἰς Κάτω Κουφάλι ἐξ οἰκογενειῶν 110 καὶ ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Τριάδος.

Τὸ χωρίον ἢ μᾶλλον ἢ κόμη αὕτη ἂν καὶ σπεφλίκιον διαφόρων, διὰ τε τὸ μέγεθος καὶ τὸν πληθυσμὸν, ὡς καὶ διὰ τὴν κεντρικὴν θέσιν ἣν κατέχει, κειμένη ἐν μέσῳ τῶν πέριξ χωρίων, Ἀποστόλων, Πιτσιόβου, Πετρόβου, Μπόζητς καὶ Λειβαδίτσας, ἔπρεπε νὰ διατηρῇ καλὸν δημοτικὸν σχολεῖον, καὶ καθόσον μάλιστα δὲν στεροῦνται πόρων, ἐπειδὴ αἱ δύο ἐκκλησίαι τῆς ἄνω καὶ κάτω συνοικίας δίδουσι κατ' ἔτος καθαρὸν εἰσοδήμα πλεον τῶν 8 χιλιάδων γροσίων· ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι ταῦτα εἰς ἄλλας τῶν ἀνάγκας, ἔνεκα τῶν διαφόρων κομματικῶν παθῶν.

Ἐκ τῶν τριῶν συνοικιῶν, μόνη ἢ κάτω συνοικία διατηρεῖ εὐτελεές τι γραμματοδιδασκαλεῖον, εἰς τὸ ὅποσον φοιτῶσιν 25 μαθηταί. Εὐχῆς ἔργον ἦτον, ἂν αἱ τρεῖς τῆς κόμης ταύτης συνοικίαι συνησπίζοντο ὅπως διὰ τῶν κοινῶν εἰσοδημάτων συστήσωσι καλὸν τι κεντρικὸν δημοτικὸν σχολεῖον, εἰς τὸ ὅποσον νὰ δύνανται νὰ σπουδάζωσιν οἱ 100 περίπου ἄνευ ἐργασίας διατελοῦντες παῖδες, χωρὶς νὰ υποχρεοῦνται οἱ μαθηταὶ νὰ πληρώνωσι τὸν διδάσκαλον.

Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ σώζονται αἱ ἀρχαῖαι ἐπιγραφαὶ ὑπ' ἀριθμ. 8 καὶ 9 (ἰδ. πίνακα ἐν τέλει).

3 Νταρί βερμεσλί, χωρίον 10 λεπτά ΒΑ τοῦ Κουφαλίου κατοικοῦμενον ὑπὸ 10 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν.

4 Μπόζητς μίαν ὥραν πρὸς βορρᾶν τοῦ Κουφαλίου, σπεφλίκιον

κατοικούμενον ὑπὸ 60 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος, καὶ σχολεῖον εἰς τὸ ὅποιον φοιτῶσιν 25 μαθηταί, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἐκκλησίας γρόσια 1500.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου διακρίνονται διὰ τὴν φιλοτιμίαν καὶ φιλομαθειάν των, ὡς καὶ τὸν εὐγενῆ καὶ εἰρηνικὸν χαρακτήρα των· σχεδὸν οὐδέποτε ἐξέλιπεν ἐκ τοῦ χωρίου τούτου διδάσκαλος· τὰ περισσεύοντα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας χρήματα, μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ διδασκάλου, προσπαθοῦσι νὰ διατηρήσωσιν, ἂν καὶ πολλάκις δι' ἄλλας τοῦ χωρίου ἀνάγκας δὲν κατορθοῦσι τὴν διατήρησιν αὐτῶν.

57 Πέτροβον μίαν ὥραν ΒΔ τοῦ Μπόζητς, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 100 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πέτρου, καὶ σχολεῖον ἄνευ διδασκάλου, ἂν καὶ ἡ κοινότης ἐκ τῶν 3 χιλιάδων γροσίων ἅτινα κατ' ἔτος ἀπολαμβάνει, δύναται νὰ διατηρήσῃ καλόν τι σχολεῖον εἰς τὸ ὅποιον δύνανται νὰ μορφωθῶσιν οἱ 40 περίπου μένοντες οἴκοι μαθηταί νοήμονες· τὰ ἀτομικὰ ὅμως πάθη δὲν ἀφίνουν τοὺς εὖ φρονούντας ν' ἀσχοληθῶσιν ὑπὲρ τῆς μορφώσεως τῶν νέων.

61 Λειβαδίτσα 2 ὥρας ΒΑ τῶν Γενιτσῶν καὶ μίαν ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου διακρίνονται ἐπίσης ὡς καὶ οἱ τοῦ Μπόζητς ἐπὶ φιλοτιμίᾳ, φιλομαθείᾳ καὶ ἀγαθότητι· πτωχοὶ δὲ ὄντες καὶ τῆς ἐκκλησίας μὴ χορηγούσης πόρους, πληρώνουσι τὸν ἱερέα μικρὰ τινα διδάκτρα ἕκαστος, ὅπως διδάσκωνται ὑπ' αὐτοῦ 20 περίπου μαθηταί.

	}	τρία μικρὰ χωρία κείμενα πλησίον ἀλλήλων
Κονίκοβον		
Κουσίνοβον		
Ταγαρμίσιοβον		1)4 ὥρας, μετὰξὺ τῶν χωρίων Πετρόβου, Μπόζητς, Γκρούμπιτς, Λειβαδίτσας καὶ Ῥάμελυ κατοικούμενα ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν ὀθωμανῶν καὶ 10 χριστιανῶν.

14 Λιτωβόη 2 ὥρας ΒΑ τῶν Γενιτσῶν, κατοικούμενον ὑπὸ 25 οἰ-

κογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ διδάσκαλον πληρωνόμενον ὑπὸ τῶν 5 μαθητῶν γρόσια 500. Μόλις ἤδη τὸ χωρίον τοῦτο ἐγένετο ἰδιοκτησία τῶν κατοίκων.

11 Ῥάμελυ μίαν ὥραν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἀνωτέρω, καὶ δύο ὥρας ΒΑ τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 25 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ διδάσκαλον διδάσκοντα ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας 15 μαθητάς, καὶ πληρωνόμενον γρόσια 1300 ὑπὸ τοῦ ἐν Γενιτσῶν Συλλόγου Πέλλης.

Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ εὐρίσκεται καὶ ἡ ἐξῆς ἀρχαία ἐπιγραφή·

ΠΛΕΙΣΤΑΡΧΟΣ ΠΥΘΩΝΟΣ

Ἀλαῤῥη μίαν ὥραν ἀνατολικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

Τσιαουσλή τσεφλίκιον 1)4 ὥρας ἐπίσης ἀνατολικῶς τῶν Γενιτσῶν πλησίον τῶν ἐρείπιων τῆς Πέλλης κατοικούμενον ὑπὸ 4 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Κιρκάλοβον (Τσέκρι) μίαν ὥραν ΜΑ τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 30 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με ἐκκλησίαν καὶ σχολεῖον ἄνευ διδασκάλου, μὴ δυναμένων νὰ πληρώσωσι τοιοῦτον.

Ζορμπᾶς 3 ὥρας νοτιοανατολικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 44 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, καὶ σχολεῖον εἰς τὸ ὅποιον φοιτῶσιν 20 περίπου μαθηταί πληρώνοντες διδάκτρα γρόσια 1200, διότι τὸ εἰσόδημα τῆς ἐκκλησίας ἀνερχόμενον εἰς γρόσια 700—800 χρησιμεύει δι' ἄλλας τοῦ χωρίου ἀνάγκας· παρ' αὐτῷ δὲ 8—10 λεπτά πρὸς βορρᾶν κεῖται τὸ χωρίον

Λαχάντσε τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 22 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, αἵτινες ἀποστέλλουσι τοὺς 7 ἢ 8 μαθητάς των εἰς τὸ πλησίον κείμενον χωρίον Ζορμπᾶν.

Τσιοχαλαῤῥη 4 ὥρας νοτιοανατολικῶς τῶν Γενιτσῶν, καὶ μίαν περίπου ὥραν ΒΑ τοῦ Ζορμπᾶ, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 35

χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ σχολεῖον με μαθητὰς 12 πληρώνοντας τὸν διδάσκαλον διδάκτρα γρόσια χίλια.

Σαρίτσιβο 4 ὥρας ἐπίσης ΝΑ τῶν Γενιτσῶν, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 37 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ διδάσκαλον εἰς τὸν ὅποιον πληρώνουσιν οἱ δέκα μαθηταὶ γρόσια χίλια.

Δύσκολον εἶνε νὰ ἴσθῃ ποῖον τῶν τεσσάρων τούτων χωρίων, ἦτοι τοῦ Ζορμπᾶ, Λαχάντσε, Τσιγοχάλης καὶ Σαρίτσιβου δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς καταλληλότερον κέντρον πρὸς σύστασιν καλοῦ σχολεῖου. Ὁ Ζορμπᾶς φαίνεται καταλληλότερος ὡς συνεικίζομενος ὑπὸ 66 οἰκογενειῶν συμπεριλαμβανομένων καὶ ἐκείνων τοῦ Λαχάντσε.

Ἰλιτζίσο 1)2 ὥραν ΒΔ τοῦ ἄνωτέρω, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ διδάσκαλον πληρωνόμενον ὑπὸ τῶν 5 μαθητῶν γρόσια 500.

Δαμνιανή 1)2 ὥραν ΒΑ τῶν Γενιτσῶν, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 8 οἰκογενειῶν Χριστιανῶν.

Πυλωρίκη 1)2 ὥρ. ΒΑ τῶν Γενιτσῶν, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ σχολεῖον εἰς τὸ ὅποιον διδάσκονται ὑπὸ τοῦ ἱερέως 12 μαθηταί.

Τὸ χωρίον τοῦτο δύναται νὰ διατηρήσῃ καλὸν διδάσκαλον, ἐπειδὴ οἱ πόροι τῆς ἐκκλησίας μετὰ τῶν κήπων αὐτῆς δίδουσι τακτικὸν ἐτήσιον εἰσόδημα 50—70 λίρας.

Κρουσιάρη 1)2 ὥρας πρὸς Βορρᾶν τῶν Γενιτσῶν καὶ 3)4 ΒΔ τοῦ ἄνωτέρω, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 32 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ με διδάσκαλον πληρωνόμενον ὑπὸ τῶν 10 μαθητῶν γρόσια τριακόσια. Ἡ ἐκκλησία μόλις ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἰδίας τῆς ἀνάγκας.

Λαζιτσιάρη 2 ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 12 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Κασιλάρη 1)2 ὥραν ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, κατοικοῦμενον ὑπὸ 50 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Βετκιπάζαρ (Ἐσκιτζε) 1)2 ὥραν δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Βοῦδριστα (Σαρίκάντι) 1)2 ὥραν καὶ ἡμίσειαν ὥραν βορειοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσιφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 75 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Πάρασκευης καὶ Μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, εἰς τὸ ὅποιον ὑπάρχει δημόσιον σχολεῖον, εἰς ὃ φοιτῶσιν 20 περίπου μαθηταὶ διδασκόμενοι τὰ βουλγαρικά γράμματα, ὑπὸ βουλγαροδιδασκάλου.

Ἐν τῷ Χωρίῳ τούτῳ πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐδιδάσκετο ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, καὶ οἱ κάτοικοι εὐφρεστοῦντο εἰς ταύτην, καθόσον καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων γνωρίζουσιν Ἑλληνικά γράμματα καὶ ὀμιλοῦσι τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἀλλ' ἕνεκα ἀτομικῶν παθῶν, εἰσῆλασε δυστυχῶς ὁ βουλγαρισμός. Τὸν βουλγαρισμὸν δὲ δὲν τὸν διατηροῦσιν ἐκ πεποιθήσεως, ἀλλ' ἵνα κορέσῃ τὰς μεταξύ των ἑριδας καὶ τὰ ἀτομικά των πάθη.

Τὸ χωρίον τοῦτο διὰ τε τὸν πληθυσμὸν καὶ τὴν σπουδαιότητα τῆς θέσεως του θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν δευτερευόντων κέντρων τῆς ἐπαρχίας, καθόσον μάλιστα ἢ τε ἐκκλησία καὶ τὸ μοναστήριον ἀποφέρουσιν ἐτησίως 5—6 χιλιάδας γροσίων.

Εὐχῆς ἔργον εἶναι ὅπως ἡ κοινότης αὕτη τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι εἰσι καὶ νοήμονες καὶ φιλομαθεῖς, ἀποβάλῃ τὰ ἀτομικά τῆς πάθη, καὶ καταπαύσῃ τὰς μεταξύ των ἑριδας, αἵτινες παρακωλύουσι τὴν ἠθικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας των, ἐπανελλθῶσι δὲ εἰς τὰ πάτρια, καὶ καταρτίσῃ τὸ σχολεῖον των παραδειγματικὸν εἰς τὰ περίεχωρά, διὰ τὰ ὅποια δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κεντρικόν.

Ὁμπαρ 1)2 ὥραν πρὸς Βορρᾶν τῆς Βοῦδρίστης, τσιφλίκιον μικρὸν, ἐξ οὗ πηγάζει καὶ ὁ ποταμὸς Μπαλιτζία.

Παλαιόκαστρον, τσιφλίκιον ὁμοίως 1)2 ὥραν πρὸς Βορρᾶν

της Βουδρίστης και 1¼ πρὸς δυσμᾶς τοῦ Ὀμπαρ, κείμενον ἐπὶ τῶν ἑρειπίων ἀρχαίου φρουρίου, ἐξ οὗ και τὸ ὄνομα διτηρήθη και παρὰ τοῖς ὀθωμανοῖς, και σχεδὸν ὁμώνυμος βουλγαριστὶ Γράδιστα.

Μπαλίτζια μίαν ὥραν Δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 7 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Λοζάνοβον 2 ὥρας Δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν κατοικοῦμενον ὑπὸ 12 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν και 6 χριστιανικῶν.

Τριφοῦλτσιοβον 3¼ ὥρας Δυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Γκιούψιουβον 3¼ πρὸς Βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, και γραμματοδιδάσκαλον, τὸν ὅποιον πληρώνουσιν οἱ 6 φοιτῶντες μαθηταὶ γρόσια 600.

Τὸ χωρίον τοῦτο ἀπαρτίζει ἐν τῶν δευτερευόντων κέντρων τῆς ἐπαρχίας, κείμενον ἐν μέσῳ τῶν εἰς μικρὰν ἀπόστασιν περίξ αὐτοῦ χωρίων Λοζανόβου, Μπαμπιάνης, Ἀσσάρβεη, Δρενόβου, Μαβρενόβου και Μανταλίβου, και διὰ τοῦτο ἀναγκαιοῖ καλοῦ σχολείου. Οἱ κάτοικοι ὅμως εἰσὶ πτωχοὶ, και ἡ ἐκκλησία των μόλις ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἰδίας αὐτῆς ἀνάγκας.

1) Ἀσσάρβεη μίαν ὥραν πρὸς δυσμᾶς τοῦ Γκιουψιούβου, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν, και σχολεῖον, εἰς τὸ ὅποιον φοιτῶσι δέκα μαθηταὶ διδασκόμενοι ὑπὸ τοῦ ἱερέως, εἰς ὃν πληρώνουσι μικρὰ δίδακτρα· κατοικοῦσι δ' ἐν αὐτῷ και 15 οἰκογένειαι ὀθωμανῶν.

Καράμζενον, 3 ὥρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Ἰσπιρλίτι 2 ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Δρένοβον, μίαν ὥραν ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 6 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Μπαμπιάνη 3 1½ ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Πρὸς Βορρᾶν αὐτῆς κεῖται και τὸ Μοναστήριον τῆς Μπαμπιάνης καλούμενον, ἐπ' ὀνόματι τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τιμώμενον, ἔχον ἱκανὸν εἰσόδημα ἐκ τῶν χωραφίων και τῶν ζώων, διὰ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ συνδράμη εἰς σύστασιν ἐνὸς κεντρικοῦ σχολείου.

Μαβρένοβον 1½ ὥραν ΒΔ τῆς Μπαμπιάνης, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Νιδίρτσιοβον 3¼ ὥρας ΜΔ τῆς Μπαμπιάνης κατοικοῦμενον ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν.

40 Μαντάλιβον 1½ ὥραν πρὸς δυσμᾶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Καλλήνησσα 4 1½ ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, και 3 1½ ΒΔ τῶν Βοδενῶν παρὰ τῷ ποταμῷ Λουδίᾳ, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 12 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, και 45 ὀθωμανικῶν.

Σεντέλτσιοβον, 1½ ὥραν ΜΑ τῆς Καλλιγήσσης, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν και 3 ὀθωμανικῶν.

Κολουδέϊ, 1½ ὥραν Μεσημβρινῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον.

Γρόπινον 1½ ὥραν Ἀνατολικῶς τοῦ Λουδίου ποταμοῦ, και 4 ὥρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 22 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Ἁγιος Γεώργιος (Σφέτι Γεώργι) 3 ὥρας πρὸς δυσμᾶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, με ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἐν ἣ ἱερουργεῖ σχισματικὸς ἱερεὺς.

Καλύβαι, μίαν ὥραν μεσημβρινῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Τσεσιγκίς 1½ ὥραν δυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 16 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν με ἐκκλησίαν Ἁγίας Τριάδος.

Κρουσιάρη 1½ ώραν πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Πράχνανη 1½ ώραν μεσημβρινῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 οἰκογενειῶν.

Βλάσι κάτω 4 ώρας Μεσημβρινοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν καὶ 20 Ἀθιγγάνων μὲ ἐκκλησίαν.

Γκολοσέλο, 4 1½ ώρας Νοτιοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Μουσταφάγκο σέλο παρὰ τῷ Γκόλω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τῶν Ἀγίων Ἀρχαγγέλων.

Πλάσνα 4 ώρας Νοτιοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Βρέσι 3 ώρας Δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 6 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 25 Ἀθιγγάνων.

Βλάσι ἄνω 3¼ πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ἐνοικιαστὰι τοῦ κάτω Βλάσι.

Πλούγαρ 2 1½ ώρας πρὸς δυσμὰς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν. 1¼ δὲ ώρας μεσημβρινῶς κεῖται τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Λουκά, τοῦ ὁποίου τὰ εἰσοδήματα ἂν τακτοποιηθῶσι, δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι πρὸς διατήρησιν καλοῦ σχολείου· παρ' αὐτῷ δὲ 5 λεπτά τῆς ώρας κεῖται ἡ

Πρίζνα, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 15 Ἀθιγγάνων.

Λιπαρίνοβο 2 3¼ ώρας πρὸς δυσμὰς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 17 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Καντίνοβο σέλο (σουίτλι) 3¼ Ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω καὶ δύο ώρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ σχολεῖον μὲ μαθητὰς 10 πληρώνοντας διδάκτρα γρόσια 600.

Τὸ χωρίον τοῦτο ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον τῶν δευτερευόντων κέντρων τῆς ἐπαρχίας, καθόσον τὰ μικρὸν ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα δέκα χωρία κεῖνται περίξ τούτου· εἰσὶ δὲ ταῦτα· Καρυώτισσα, Βραστοί, Πρίζνα, Πλούγαρ, Βρέος, Βλάσι, Λιπαρίνοβο, Καλύβαι, Γρόπινον καὶ Ἁγιος Γεώργιος, μὴ ἀριθμωμένων καὶ τῶν εἰς 1 1½ ώρας ἀπόστασιν Κρουσιάρη, Τσεσιγκίς καὶ Πράχνανη. Οἱ κάτοικοι ὅμως εἰσὶ πτωχοί, καὶ ἡ ἐκκλησία δὲν ἀποφέρει πλεῖω τῶν 200 γροσίων καθαρὸν εἰσόδημα. Ἀναγκαιοτάτη λοιπὸν εἶναι ἡ ἐν τῷ κέντρῳ τούτῳ σύστασις καλοῦ σχολείου, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ δύνανται νὰ φοιτῶσι καὶ οἱ τῶν περίξ χωρίων μαθηταί, ὡς μὴ δυναμένων νὰ διατηρήσωσιν ἐν ἐκάστῳ χωρίῳ διδάσκαλον.

Βραστοί 1½ ώραν ΜΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 12 Ἀθιγγάνων.

Καρυώτισσα 1¼ ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, καὶ δύο ώρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 12 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 8 Ἀθιγγάνων, μὲ ἐκκλησίαν τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ χωρίου τούτου εὐρίσκεται καὶ ἐπιτύμβιος πλάξ φέρουσα τὴν ἐπιγραφὴν ὑπ' ἀριθ. 10 (ἴδε Πίνακα ἐν τέλει).

Πούργας 3¼ πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω καὶ 1 1¼ δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον καλλιεργούμενον ὑπὸ Ἀθιγγάνων.

ΓΟΥΜΕΝΤΣΙΑ.

Κωμόπολις τέσσαρας ώρας πρὸς βορρᾶν τῶν Γενιτσῶν, κατοικουμένη ὑπὸ 500 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, ἐξ ἧν αἱ ἡμίσεις εἰσὶ βουλγαροφρονούντες, μὲ δύο ἐκκλησίας, ἧται τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου κατεχομένης ὑπὸ τῶν βουλγάρων, καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὑπὸ τῶν ἑλληνοφρονούντων. Ἀμφότεραι αἱ κοινότητες διατη-

ροῦσι σχολεῖα. Καὶ ἡ μὲν ὀρθόδοξος κοινότης διατηρεῖ ἀλληλοδι-
δακτικὸν μὲ 70 μαθητὰς ἄρρενας, διδασκομένους κατὰ τὴν ἀλλη-
λοδιδασκτικὴν μέθοδον, καὶ νηπιαγωγεῖον μὲ μαθητρίας 50.

Οἱ μαθηταὶ ἤχιστα φαίνονται προωθευμένοι, ὡς ἐκ τῆς κακῆς
καὶ ἀμεθόδου διδασκαλίας τῶν προτέρων διδασκάλων, καὶ ὡς ἐκ
τῶν πολλῶν ἀπουσιῶν, διὰ τὰς ὁποίας ὁ νῦν διδάσκαλος δικαίως
ἀπελπιζόμενος ἐκφέρει πολλὰ παράπονα κατὰ τε τῶν γονέων καὶ
τῶν μαθητῶν.

Οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων τοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων πλη-
ρόνονται ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας, τοῦ διευθυντοῦ λαμ-
βάνοντος λίρας 35, καὶ τοῦ βοηθοῦ (ὅστις χρησιμεύει καὶ ὡς ψάλ-
της) λίρας 23. Ἡ δὲ νηπιαγωγὸς πληρόνεται λίρας 40 ὑπὸ τοῦ ἐν
Βοδενοῖς Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου.

Οἱ πόροι τῆς ἐκκλησίας συγκείμενοι ἐκ τε τῶν δίσκων καὶ τῶν
ἰδιαιτέρων κτημάτων αὐτῆς εἰσὶ δαφιλεῖς, καὶ διὰ τούτων δύνανται
κάλλιστα νὰ διατηρήσωσιν ὀλόκληρον σχολαρχεῖον, καλὸν δημο-
τικὸν σχολεῖον, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον· συνεπεὶ ὅμως
τῶν κομματικῶν καὶ ἀτομικῶν παθῶν καταναλίσκεται τὸ μεγα-
λείτερον αὐτῶν μέρος εἰς τὰς μεταξύ των ἔριδας.

Ὀλίγιστοί εἰσιν οἱ ζηλωταὶ τῶν γραμμάτων, καὶ μάρτυς ὁ
μικρὸς ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντων μαθητῶν· ἐνῶ οἱ
βουλγαρόφρονες ἐπιδεικνύουσι περισσότερον ζῆλον, ἀριθμουμένων
τῶν εἰς τὸ βουλγαρικὸν σχολεῖον φοιτῶντων μαθητῶν εἰς 95 ἐκτὸς
τῶν 15 κορασιῶν ἅτινα ἐνεγράφησαν εἰς τὸ ἡμέτερον νηπιαγωγεῖον.

Τσίρνα Ῥέκα χωρίον μίαν ὥραν βορειοδυτικῶς τῆς Γουμέν-
τσιας κατοικούμενον ὑπὸ 50 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλη-
σίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ γραμματοδιδασκαλεῖον μὲ μα-
θητὰς 10, πληρονομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας
γρόσια 1,300.

Μπαροβίτσα χωρίον μίαν ὥραν πρὸς δυσμὰς τῆς Γουμέν-
τσιας, κατοικούμενον ὑπὸ 90 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλη-
σίαν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ἄνευ σχολείου καὶ διδασκάλου, ἂν

καὶ ἡ ἐκκλησία ἀποδίδῃ κατ' ἔτος περίπου 35 λιρῶν καθαρὸν
εἰσόδημα.

Κρίβα, μίαν ὥραν ἐπίσης δυτικῶς τῆς Γουμέντσιας, κώμη
κατοικουμένη ὑπὸ 170 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν
τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ δημόσιον σχολεῖον εἰς τὸ ὅποιον φοι-
τῶσι περὶ τοὺς 65 μαθητὰς, πληρονομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ
τῆς ἐκκλησίας, ἀποφερούσης κατ' ἔτος περὶ τὰς 35 λίρας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Κρίβης εἰσὶ ἐν γένει νοήμονες, φιλότιμοι καὶ φιλο-
μαθεῖς, δὲν ἔτυχον ὅμως μέχρι τοῦδε τῆς ἀπαιτουμένης ἀνατροφῆς.

Πέτγκις, 1 ὥραν ἐπίσης πρὸς δυσμὰς τῆς Γουμέντσιας πσε-
φλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 38 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλη-
σίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου.

Ῥάμνα μίαν ὥραν μεσημβρινῶς τῆς Γουμέντσιας, πσεφλίκιον
κατοικούμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν Γεν-
νέσιον τῆς Θεοτόκου.

Ῥουμάνοβον 3)4 ὥρας ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, πσεφλίκιον
κατοικούμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Τσιγάροβον, 2 ὥρας μεσημβρινῶς τῆς Γουμέντσιας, πσεφλί-
κιον κατοικούμενον ὑπὸ 35 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν
τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ῥαδομύρη 2 1)2 ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, πσεφλίκιον κατοι-
κούμενον ὑπὸ 35 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλή-
ψεως καὶ διδάσκαλον πληρονομένου ὑπὸ τῶν 4 μαθητῶν λίρας 6.

Γερακάρτσι 1 1)4 ὥρας μεσημβρινῶς τῆς Γουμέντσιας, πσε-
φλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 40 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλη-
σίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ· ἄνευ σχολείου δυστυχῶς, ἂν καὶ
αἱ ἐτήσιοι πόροι τῆς ἐκκλησίας ἀναβαίνουν εἰς 2 περίπου χιλιάδας
γρόσιων.

Λιμπάχοβον μίαν ὥραν ΜΑ τῆς Γουμέντσιας, πσεφλίκιον
κατοικούμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τῆς
Ἁγίας Κυριακῆς.

Γρούμπιφσι 1 1)4 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσιας καὶ τῆς

μίσειαν μακρὰν τοῦ ἀνωτέρω, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 70 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ἄνευ σχολείου, δυστυχῶς, ἂν καὶ ἡ ἐκκλησία ἀποφέρῃ ἐτήσιον εἰσόδημα 2 χιλιάδων γροσίων.

Γοῦμπα 2 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσιας χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου καὶ σχολεῖον ἄνευ διδασκάλου.

Ὅριζάρτσι 2 1)4 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσιας κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν ἄνευ ἐκκλησίας.

Βαλγάτσι 2 ὥρας ἐπίσης ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσιας, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ἄσιχλάρη 2 ὥρας ἐπίσης ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσιας κατοικοῦμενον ὑπὸ 200 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν.

Μπαμπάκχοϊ 2 1)4 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσιας τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν ἄνευ ἐκκλησίας.

Γουσίλοβον μίαν ὥραν ΒΑ τῆς Γουμέντσιας χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου.

Γοργόπη 2 ὥρας ΒΑ τῆς Γουμέντσιας χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 110 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ 1)2 διατελεῖ εἰσέτι τσεφλίκιον, μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ δημοσίον σχολεῖον μετὰ 25 μαθητὰς πληρόντας διδάκτρα γρόσια 1600.

Τὸ χωρίον τοῦτο, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐν τῶν δευτερευόντων κέντρων τῆς ἐπαρχίας.

Μποϊμίσα 4 1)2 ὥρας ΜΑ τῆς Γεβγελῆς καὶ 3 ὥρας ΒΑ τῆς Γουμέντσιας, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 90 χριστιανικῶν, μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, καὶ σχολεῖον εἰς τὸ ὁποῖον φοιτῶσι 30 μαθηταί, πληρονομένου τοῦ διδασκάλου 1,600 γρόσια ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας.

ΓΕΒΓΕΛΗ.

Κωμόπολις μίαν ὥραν μακρὰν τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ, κατοικοῦμενη ὑπὸ 290 οἰκογενειῶν χριστιανῶν, καὶ 32 ὀθωμανῶν. Ἐκ τῶν 290 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, 35 εἰσὶ βουλγαρόφρονες, διατηροῦντες καὶ ἰδιαίτερον σχολεῖον τῶν ἀρρένων μετὰ 30 μαθητὰς.

Ἡ ὀρθόδοξος κοινότης διατηρεῖ τὰ ἐξῆς σχολεῖα.

α'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον μετὰ δύο τάξεις, καὶ μετὰ 12 μαθητὰς.

β'. Δημοτικὸν σχολεῖον μετὰ 60 μαθητὰς διαιρουμένους συνδιδακτικῶς εἰς 4 τμήματα.

γ'. Νηπιαγωγεῖον συγκεῖμενον ἐκ 50 μαθητριῶν καὶ 10 μαθητῶν· ἐκ τῶν 50 μαθητριῶν, 16 ἀπαρτίζουσι παρβεναγωγεῖον εἰς δύο τάξεις αἱ δὲ λοιπαὶ διδάσκονται νηπιαγωγικῶς.

Ἀμφότερα τὰ σχολεῖα διευθυνόμενα ὑπὸ καταλλήλων διδασκάλων, παράγουσι καρποὺς ἀξίους τῶν προσδοκιῶν, καθόσον ὅτε διευθυντῆς τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων, καὶ ἡ διευθύντρια τοῦ Νηπιαγωγείου, ἀμφότεροι διακεκριμένης ἰκανότητος καὶ πλήρεις φιλοτιμίας, εὐρόντες καὶ μαθητὰς νοήμονας καὶ ἐπιμελεῖς, ἐπηρῆσαν τὸν ζῆλον τῶν ὑπὲρ τῆς προόδου.

Οἱ κάτοικοι τῆς Γεβγελῆς, ἄνδρες νοήμονες, φιλότιμοι καὶ φιλομαεῖς, προσπαθοῦσι παντὶ σθένει ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς μορφώσεως τῆς νεολαίας· ἀμνηχανοῦσιν ὅμως μὴ ἀπολαμβάνοντες ἕτερον εἰσόδημα, ἐκτὸς τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἐκκλησίας ἀναβαίνοντος μέχρι τῶν 6 χιλιάδων γροσίων, ἐκ τῶν ὁποίων πληρόνουσιν εἰς μὲν τὸν ἐλληνοδιδάσκαλον 46 λίρας, ἀποπληρωθέντος τοῦ μισθοῦ του μετὰ 10 λίρας ἅς ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ Φιλεκαπαιδευτικὸς Σύλλογος ἐδοιρήσατο, εἰς δὲ τὸν βοηθὸν τοῦ Ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου λίρας 12. Τὴν νηπιαγωγὸν δὲ πληροῖν ὁ πρὸς διάδοσιν τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων Σύλλογος· ὥστε πρὸς ὑποστήριξιν τῶν σχολείων ἔχουσιν ἀνάγκην καὶ βοήθειαν ἀλλαχόθεν, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ὁ Φιλεκαπαιδευτικὸς Σύλλογος Βοδενῶν ἀπέστειλεν αὐτοῖς 20 λίρας.

Επειδή τὰ περίξ χωρία εξαρτῶνται κατὰ μέγα μέρος καὶ ὡς πρὸς τὰ ὕλικὰ συμφέροντα, καὶ ὡς πρὸς τὰς ἰδέας ἐκ τῆς κωμοπόλεως ταύτης, θεωρουμένης ὡς τὸ μόνον κέντρον τῆς βόρειου ἐπαρχίας, καὶ ὡς ἐχούσης ἄμεσον σχέσιν μετὰ τῆς ἐπαρχίας Πολυανῆς τῆς ὁποίας ἡ πόλις Κουκουσί ἢ Καλκίτσι εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς πολιτικῆς διοικήσεως ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας ὑπάγεται καὶ ἡ Γεβγελή· καὶ ἐπειδὴ τὸ Κουκουσί εἶνε ἡ ἐστία τοῦ βουλγαρισμοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ, διὰ τοὺς λόγους τούτους πρέπει νὰ ὑπάρχη ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ διαρκὲς καλὸν ἑλληνικὸν σχολεῖον, δημοτικὸν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Τὰς ἀνάγκας λοιπὸν ταύτας συναισθανομένη ἡ κοινότης, καὶ ἀμηχανοῦσα ὡς πρὸς τὴν θεραπείαν ταύτην, ἐσκέφθη νὰ συστήσῃ φιλεκπαιδευτικὴν ἀδελφότητα, ὅπως διὰ τῶν προσόδων αὐτῆς, καὶ τῶν ἀλλαχόθεν ἐλπιζομένων βοθητιῶν, δυνηθῇ νὰ διορθώσῃ καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ἰδίων σχολείων, καὶ χρειᾶς τυχεύσῃ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ περίξ χωρία. Εὐχῆς δ' ἔργον εἶναι ὅπως ἡ ἀδελφότης αὕτη προαχθῇ καὶ ὑποστηριχθῇ ὕλικῶς τε καὶ ἠθικῶς ὑπὸ τῶν συλλόγων καὶ ὁμογενῶν, ἐνθαρρυνθῶσι δὲ οἱ ὑπὲρ τῶν πατρῶων καὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀγωνιζόμενοι μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας Γεβγελιωταί.

Μοῖν, 1 1)4 ὥρας δυτικῶς τῆς Γεβγελῆς χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 45 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ καὶ σχολεῖον μετὰ μαθητὰς 8, πληρόντας διδάκτρα γρόσια χίλια.

Κοβάντσα, 1 1)2 ὥρας ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Παρδέτσι, δύο ὥρας ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 55 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 25 χριστιανικῶν μετὰ ἐκκλησίαν τῶν 5 μαρτύρων.

Γχορνισέρ 2 ὥρας ἐπίσης ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, κατοικοῦμενον ὑπὸ 180 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Σμόκρισσα 3 ὥρας ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, τσεφλίκιον κατοικοῦ-

μενον ὑπὸ 85 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, καὶ γραμματοδιδασκαλεῖον μετὰ μαθητὰς 20, πληρόντου τοῦ διδασκάλου ἐκ τε τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν 2000 γρόσια.

Τὸ χωρίον τοῦτο κείμενον εἰς τὸ ἀπώτερον βόρειον μέρος τῆς ἐπαρχίας, κατέχει θέσιν δευτερεύοντος κέντρον διὰ τε τὸν πληθυσμὸν, καὶ τὸ ὄριον, περίξ τοῦ ὁποίου εἰσὶ πλεῖστα χωρία τῶν ἐπαρχιῶν Πολυανῆς καὶ Μογλενῶν. Διὰ ταῦτα λοιπὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ λησθῇ πρόνοια, ὅπως συστηθῇ αὐτόθι καλὸν τι δημοτικὸν σχολεῖον.

Νέγορτσι μίαν ὥραν ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, κατοικοῦμενον ὑπὸ 50 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 50 χριστιανικῶν, μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου καὶ γραμματοδιδάσκαλον μετὰ μαθητὰς 15 πληρόντας διδάκτρα γρόσια 650.

Μαρζέντση 3)4 τῆς ὥρας πρὸς βορρᾶν τῆς Γεβγελῆς, κατοικοῦμενον ὑπὸ 50 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 35 χριστιανικῶν, μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου.

Σέχοβον 1)2 ὥραν ΜΑ τῆς Γεβγελῆς, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 70 οἰκογενειῶν βουλγαροφρόνων καὶ 20 ἑλληνοφρόνων, μετὰ ἐκκλησίαν Γεννέσιον τῆς Θεοτόκου, καὶ βουλγαρικὸν σχολεῖον μετὰ 30 μαθητὰς.

Σλιόπιντσα, μίαν ὥραν ἐπίσης ΜΑ τῆς Γεβγελῆς, κατοικοῦμενη ὑπὸ 45 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μετὰ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, ἄνευ σχολείου, ἂν καὶ ἡ ἐκκλησία ἀποφέρει ἐτησίως περὶ τὰς 2 χιλιάδας γροσίων, ἅτινα ὁμως καταναλίσκονται εἰς ἄλλας τοῦ χωρίου ἀνάγκας.

Ἀλτσιάνη	μετὰ 250 οἰκογενείας	} χωρία ὀθωμανικὰ κείμενα 3 ὥρας ΜΑ τῆς Γεβγελῆς, τὰ ὅποια ἀπαρτίζουν τὸν λεγόμενον Μαιαντάν.
Καράσινα	» 400 »	
Μαιαντὰχ	» 800 »	

Δρέβινον 3 1)2 ὥρας ΜΑ τῆς Γεβγελῆς τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μετὰ ἐκκλησίαν τῶν Ἀναργύρων, καὶ γραμματοδιδάσκαλον πληρόντου ὑπὸ τῶν 10 μαθητῶν γρόσια 300.

Ἰσθор 1)2 ὥραν δυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω, σπεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 48 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν.

Ἀνακεφαλαιοῦντες ἀπάσας τὰς ἀνωτέρω ἐκθέσεις, βλέπομεν ὅτι ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βοδενῶν οἰκούντων χριστιανικῶν οἰκογενειῶν ἀναβαίνει εἰς 5,530 περίπου, οἱ δὲ εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντες μαθηταὶ ἄρρενες μὲν 1,229 περίπου, θήλειαι δὲ 226, τὸ ὅλον 1,455 περίπου· ἀναλογοῦσι δὲ πρὸς 26, 31 τοῖς ἑκατὸν, ἤτοι σχεδὸν 4 οἰκογένειαι διατηροῦσιν ἓνα μαθητὴν. Ἄλλ' ἀρά γε δυνάμεθα ὅλους τοὺς εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντας νέους νὰ ὀνομάσωμεν μαθητάς, τὰ δὲ ἐν τοῖς χωρίοις γραμματοδιδασκαλεῖα νὰ ὀνομασθῶσι τοιαῦτα; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν διευθύνονται ὑπὸ διδασκάλων ψελίζοντων μηχανικῶς εἰδὸς τι ἀναγνώσεως ἐκ τῆς ὀκτωήχου ἢ τοῦ ψαλτηρίου· καὶ πλεῖστοι τούτων συμφωνοῦνται μᾶλλον ὅπως καθαρίζωσι τὴν ἐκκλησίαν, ἀνάπτωσι τὰς κανὸήλας καὶ ὑποβοηθῶσι τὸν ἱερέα ἐν τῇ λειτουργίᾳ· τινὲς μάλιστα καὶ κατὰ τὸ θέρος ὅπου τὰ οἱ μαθηταὶ εὐρίσκονται κατ' ἀνάγκην ἐν οἰκιακῇ τῶν ὑπηρεσίᾳ, χρησιμεύουσι καὶ ὡς βουκόλοι τοῦ χωρίου.

Ἄπαντα ἢ ἐπαρχία διαιρεῖται εἰς τέσσαρα πρωτεύοντα κέντρα· ἤτοι, τῶν Βοδενῶν, Γενιτσῶν, Γουμέντσιας καὶ Γεβγελῆς, εἰς τὰ ὅποια εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη καλῶς κατηρτισμένων σχολαρχείων, δημοτικῶν σχολείων, παρθεναγωγείων καὶ νηπιαγωγείων· καὶ εἰς δέκα δευτερεύοντα κέντρα· ἤτοι, Τεχόβου, Βαρτοκώπης ἐπισκοπῆς, Καδινόβου, Γκιουψιάβου, Βουδρίστης, Ζορμπᾶ, Κουφαλίου, Γοργόπης καὶ Σμοκρίστης, ἅτινα ἔχουσιν, ὡς προερέθη, ἀνάγκην καλῶν δημοτικῶν σχολείων· προσθετέον σὺν τούτοις καὶ τὰ ἔχοντα χρεῖαν ὑποστηρίξεώς καὶ βοήθειας χωρία, ἤτοι Μποιμίσης, Μπαροβίτσας, Τσιρναρρέκας, Κρίβας, Μπόζητες, Βλαδόβου, Μεσημερίου, καὶ Τσαρκοβιάννης, ὡς καὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μογλενῶν χωρίου Πρεβουδίστης· ἀριθμοῦνται δὲ πάντα τὰ δευτερεύοντα κέντρα εἰς 19.

Τοιαύτης λοιπὸν οὔσης τῆς καταστάσεως τῶν κατοίκων τῆς Μακεδονίας, τῶν ὁποίων οἱ πρόγονοι διέδσαν ἄλλοτε τὴν παιδείαν

τὰ φῶτα καὶ τὸν πολιτισμὸν εἰς τὸν τότε γνωστὸν κόσμον, εἶνε ἀνάγκη ὅπως τὰ φιλεκπαιδευτικὰ σωματεῖα καὶ οἱ φιλότιμοι καὶ φιλέμουσοι ὁμογενεῖς τείνωσι χεῖρα ἀρωγὸν εἰς τοὺς ὑπὸ παχυλὴν ἀμάθειαν ὑπνώττοντας ἀπογόνους τῶν μεγάλων Μακεδόνων. Ὅσον καὶ ἂν ἀνεδέχθη ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Βοδενῶν τὸν ὑπὲρ τῆς συστάσεως κεντρικῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ σχολείων ὑψηλὸν προορισμὸν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ταῦτα πάντα ἕνεκα τῶν μικρῶν του πόρων, καὶ καθόσον ἡ πλῆθὺς τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπαρχίας κατατρομάζει τὸν μικρὸν κατὰ τε τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν δύναμιν Σύλλογον· ἐλπίζει ὁμως θαρροῦντως εἰς τὰς παρά τῶν ὁμογενῶν καὶ ἀδελφῶν Συλλόγων καὶ ἀδελφοτήτων θαψιλεῖς βοήθειας, ἵνα τύχη τοῦ προορισμοῦ του.

ΠΙΝΑΞ

τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βοδενῶν πόλεων, κωμῶν καὶ χωρίων, μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς οἰκουσῶν οἰκογενειῶν σχολείων καὶ μαθητῶν.

Αὐτῶν Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι				Σχολεῖα				
		Ὀθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ἑλικὸς ἀριθμ. κατοίκων	Ἑλλητικῶν	Δημοτικῶν	Παρθενιαγ. ἀφρένων	νηπιαγ. θηλέων	ἑλικὸς ἀριθμ. μαθητῶν	
1	Βοδενά	-	400	800	1200	48	260	20	60	388
2	Μεσημέρι			110	110		25			25
3	Κουτούγερν			8	8					
4	Γιαβόρην			6	6					
5	Πόδος			17	17		20			20
6	Ὀσλιανη			17	17					
7	Δραζίλοβον									
8	Περισιώρη									
9	Φέτισσα									
10	Γιαννάκοβον			10	10		5			5
11	Τσαρμωρίνοβον			22	22					
12	Γκολιουσιάνη			4	4					
13	Βέστισσα		8	15	23					
14	Ἄρσεν		12	25	37					
15	Ἐπισκοπή			30	30					
16	Μπάινα			4	4					
17	Νοβοσέλο			15	15					
18	Καμενίχη			15	15					
19	Λιπογῶρι		80	3	83					
20	Ῥίζοβον			6	6					
21	Ὀρμάν τεπελίχι			13	13					
	Μεταφέρονται		500	1120	1620	48	310	20	60	438

Αύξων Αριθμ.	Όνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεία					
		Όθωμανοί	Χριστιανοί	Ελικός αριθ. κατοίκων	Ελληνικών	Δημοτικών	Παρθεν. αγρένων	νηπιαγ. σχολείων	Ελικός αριθ. μαθητών	
	Μεταφορά	500	1120	1620	48	310	20		60	438
22	Όριζάρι		10	10						
23	Βούγκιανη	40	13	53						
24	Βαρτοκώπη		20	20		8				8
25	Τρέμπολις		15	15						
26	Άγιος Ηλίας		36	36						
27	Σάμαρ		19	19						
28	Πριβαρτένις									
29	Τσαρχαβιάνη		50	50		15				15
30	Βλάδοβον		65	65		40				40
31	Βαλχογιάννοβον		38	38						
32	Γκούγκοβον		22	22						
33	Νίσιζα		35	35						
34	Τέχσοβον		90	90		30				30
35	Γενιτσά	800	400	1200	21	93	16	50	30	210
36	Άπύστολοι		80	80		32				32
37	Κουράλι		291	291		25				25
38	Νταρί Βερμεσλι	10		10						
39	Μόζιγες		60	60		25				25
40	Πέτροβον		100	100						
41	Λειβαδίτσα		40	40		20				20
42	Κονίκοβον									
43	Κουσίνοβον	40	10	50						
44	Ταγαρμίσιοβον									
45	Λιτωδία		25	25		5				5
46	Ράμελυ		25	25		15				15
47	Ααλάρη		20	20						
48	Τσιαουσλή		4	4						
49	Κιρκάλοβον		30	30						
50	Ζορμπάς		44	44		20				20
	Μεταφέρονται	1390	2662	4052	69	638	36	50	90	883

Αύξων Αριθμ.	Όνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεία					
		Όθωμανοί	Χριστιανοί	Ελικός αριθ. κατοίκων	Ελληνικών	Δημοτικών	Παρθεν. αγρένων	νηπιαγ. σχολείων	Ελικός αριθ. μαθητών	
	Μεταφορά	1390	2662	4052	69	638	36	50	90	883
51	Λαχάντσε		22	22		8				8
52	Τσιχοχάληρη		35	35		12				12
53	Σαρίτσιοβον		37	37		10				10
54	Ίλιτσιόβον		35	35		5				5
55	Δαμνιανή		8	8						
56	Πυλωρίκη		30	30		12				12
57	Κρουσιάρη		32	32		10				10
58	Λαζιτσιάρη		12	12						
59	Κασιλάρη	50		50						
60	Βέτσι πάζαρ		25	25						
61	Βούδριστα		75	75						
62	Όμπαρ					20				20
63	Παλαιόκαστρον									
64	Μπαλίτσια		7	7						
65	Λοζάνοβον	12	6	18						
66	Τριφούτσιοβον	30		30						
67	Γκιζούψιουβον		25	25		6				6
68	Άσσάρ βεη	15	30	45		10				10
69	Καράμζενον	25		25						
70	Ίσπιρλίτι	35		35						
71	Δρένοβον		6	6						
72	Μπαμπιάνη		20	20						
73	Μαθρένοβον		5	5						
74	Νιδίρτσιοβον	40		40						
75	Μαντάλιβον		15	15						
76	Καλλήνησσα	45	12	57						
77	Σεντέλτσιοβον	3	5	8						
78	Κολουδέι									
79	Γρόπιον		22	22						
	Μεταφέρονται	1545	3161	4771	69	731	36	50	90	976

Αἰξῶν Ἀριθμ.	Όνομα χωριῶν	Κάτοικοι			Σχολεῖα					
		Ὀθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ὀλικὸς ἀριθμ. κατοίκων	Ἑλληνικόν	Δημοτικόν	Παρθεν. ἀρρένων	νηπιαγ. θηλέων	ὀλικὸς ἀριθμ. μαθητῶν	
	Μεταφορὰ	1645	3126	4771	69	731	36	50	90	976
80	"Αγιος Γεώργιος		25	25						
81	Καλύβαι		6	6						
82	Τσεσιγκίς		16	16						
83	Κρουσιάρη		5	5						
84	Πράχνανη		5	5						
85	Βλάσι κάτω		25	25						
86	Γκόλο σέλο		20	20						
87	Μουσταφάγκο σέλο		15	15						
88	Πλάσνα		20	20						
89	Βρέσι		6	6						
90	Βλάσι ἄνω									
91	Πλούγαρ		15	15						
92	Πρίζνα		5	5						
93	Λιπαρίνοβον		17	17						
94	Καντίνοβο σέλο		30	30		10				10
95	Βραστοὶ		5	5						
96	Καρυώτισσα		12	12						
97	Πούργας									
98	Γουμέντσια		50	500		70		50		120
99	Τσέρνα βέκα		50	50		10				10
100	Μπαροβίτσα		90	90						
101	Κρίβα		170	170		65				65
102	Πέτγκις		38	38						
103	Ῥάμνα		20	20						
104	Ῥουμάνοβον		6	6						
105	Τσιγάροβον		35	35						
106	Ῥαδομύρη		35	35		4				4
107	Γερακάρτσι		40	40						
108	Λιμπάχεβον		20	20						
	Μεταφέρονται	1645	4357	6002	69	890	36	50	140	1185